

- Povrzanović, Maja. 1987. "Pojmovi običaj, navika, obred/ritual, ceremonija, slavlje, svečanost i praznik u jugoslavenskim i inozemnim rječnicima, enciklopedijama i leksikonima". *Narodna umjetnost* 24:39—82.
- Propp, Vladimir J. 1961. *Narodnye liricheskie pesni* Leningrad: Sovetskiy pisatel'.
- Propp, Vladimir J. 1976. "Principi klasifikacii fol'klornyh žanrov". In *Fol'klor i dejstvitel'nost. Izabrannye stat'ji*. Moskva.
- Radić, Antun. 1897. *Osnova za sabiranje i proučavanje građe o narodnom životu*. Zagreb: Dionička tiskara.
- Rihtman-Auguštin, Dunja. 1984. *Struktura tradicijskog mišljenja*. Zagreb: Školska knjiga.
- Rihtman-Auguštin, Dunja. 1987. "Njemački pojmovi 'Sitte und Brauch' i poimanje običaja u našoj etnologiji". *Narodna umjetnost* 24:83—92.
- Rozov, A. N. 1981. "K sravnitel'nomu izučeniju poetiki kalendarnyh pesen". Poetika russkogo fol'klora. *Russkij fol'klor* XXI. Leningrad: 41—69.
- Supek, Olga. 1983. "The Meaning of Carnival in Croatia". *Anthropological Quarterly* 56/2.
- Supek, Olga. 1987. "Status pojma *običaj* u angloameričkoj antropologiji". *Narodna umjetnost* 24:105—116.
- Upitnica.. 1963—1967. Zagreb: Komisija za etnološki atlas, Centar za pripremu atlasa, Filozofski fakultet, Etnološki zavod (IV, 1967).

USMENE PJESME U KONTEKSTU OBIČAJA I OBREDA

SAŽETAK

Promatranje pjesama iz perspektive teksta (verbalnog izričaja) zahtijeva metodu i sustav vrednovanja koji će biti drukčiji od metode i sustava vrednovanja što ih nalaže opis pjesama unutar običaja, odnosno iz perspektive izvedbe. Pitanje je: kako sučeliti te dvije realnosti i kako istaknuti metodološki presjek?

U obavijesnom pogledu tekst pjesme je određen smislom. Međutim, mnoga obilježja što ih pripisuјemo pojedinim pjesmama proizlaze iz upotreba u kojima smo ih zatekli (u izvedbi, unutar običaja). Otuda proizlazi slojevit odnos smisao/značenje s obzirom na vezanost i nevezanost pjesama uz izvedbu (običaj).

Svaki običaj možemo promatrati kao jedinstvo strukture i sadržaja. Tako i svaku pjesmu možemo promatrati kao jedinstvo strukture i sadržaja. Možemo razgraditi običaj na segmente i pjesmu promatrati kao izlučeni segment.

Pošli smo u ovom radu od osnovne pretpostavke da se usmenoknjiževni oblici koji nastaju i traju unutar običaja ne smiju promatrati neovisno od običaja kojemu pripadaju. Ponekad, bez analize običaja u cjelini i pronalaženja određenog mesta i uloge teksta u njemu, nije moguće u potpunosti shvatiti ne samo smisao teksta nego ni strukturu, simboliku, kompoziciju i druge poetske osobine teksta. Istodobno, usmenoknjiževni oblici često pojašnjavaju značenje pojedinih sekvenci i detalja obreda.